

Eigen Risico Dragerschap (ERD) Vervangingsfonds (VF) Actuele situatie november 2021

Datum	11 november 2021
Aan	Bert van der Lee, GMR, RvT
Van	Hans van Dommelen, Controller, Jet Menger, beleidsmedewerker P&O
Bijlagen	Geen

Inleiding

In recente jaren is in diverse beleidsnotities gesignaleerd dat het wenselijk zou zijn ERD Vf aan te gaan. Feitelijk komt dit neer op het beëindigen van de verzekering bij het Vf, waarna O2A5 zélf de kosten gaat dragen van ziekteverzuim. Voor de relevante overwegingen verwijzen we naar beleidsnotities "Advies Eigen Risico dragerschap ziekteverzuim/vervanging" en "Financiële consequenties ERD Vf" (beiden uit 2020).

De argumenten vóór uittreding komen in hoofdzaak erop neer dat aansluiting bij het Vf ons bindt aan een keurslijf aan regels rondom ziekte en vervanging. Door aansluiting wordt O2A5 gehinderd in de ontwikkeling van haar verzuimbeleid en zijn er perverse prikkels: het vervangen van zieke medewerkers is steeds leidend in dit systeem.

In 2020 is het onderzoeken van ERD geëindigd met de conclusie:

"Hoewel financiële motieven niet allesbepalend zijn, geven bovenstaande cijfers en overwegingen, aanleiding om voor kalenderjaar 2021 af te zien van ERD. Dit zou een grote negatieve impact hebben. Bovendien zijn er momenteel teveel onzekerheden verbonden aan uittreding, met name ook door de Corona-pandemie en de hieruit voortvloeiende onzekerheden.

Dit is een onbevredigende beslissing. Beleidsmatig geniet uittreding en ERD de voorkeur, echter wel binnen bepaalde financiële randvoorwaarden.

In 2021 gaan we nauwgezet de ontwikkeling van het verzuim en de overige randvoorwaarden monitoren om te bezien of dan alsnog van uittreding sprake kan zijn."

Actuele situatie

Inmiddels zijn er twee ontwikkelingen waardoor het ERD per 1 januari 2022 alsnog wél de voorkeur geniet:

1. De financiële afweging is veranderd: O2A5 is een netto betaler geworden. Zoals bekend zijn er weinig tot geen vervangers beschikbaar voor vervanging bij ziekte- of ander verlof. Als we geen vervangers kunnen inzetten, valt er niets te declareren bij het Vf en vervalt de financiële prikkel voor aansluiting. Cijfermatig ziet dit er als volgt uit:

Overzicht Premies - Declaraties VF			
Jaar	Premies	Declaraties	Saldo
2017	423.509	612.719	189.210
2018	514.588	550.883	36.295
2019	590.506	708.311	117.805
2020	550.000	711.671	161.671
2021	600.000	500.000	-100.000
2022	600.000	500.000	-100.000

De grijze cellen in de tabel (2021 en 2022) geven aan dat dit verwachtingsgetallen zijn.

De omslag wordt veroorzaakt door het gebrek aan vervangers en poolers. In 2019 en 2020 kon O2A5 gemiddeld steeds zo'n 8 a 9 FTE inzetten in de vervangerspool en deze inzet vervolgens declareren bij het Vf. In juli 2021 is het aantal beschikbare poolers gedaald naar 2,9 FTE inzet. Ondanks alle inspanningen zien wij weinig verbetering optreden en dit verwachten wij ook niet voor de komende jaren.

2. Einde vervangingsfonds

Over een paar jaar (2023 of 2024) zal het vervangingsfonds worden opgeheven. Dat betekent dat besturen zelf de vervangingen gaan bekostigen. Langer aangesloten zijn heeft geen meerwaarde. Beter is om zelf het moment te kiezen waarop ERD aan de orde is.

Beleidsarm starten, beleidsrijk per 1 januari 2023

Door beëindiging van deze aansluiting valt een jaarlijkse verzekeringspremie vrij van k€ 600. Een groot deel van deze middelen zullen we moeten inzetten om vervangers van verzuim te betalen. Het restant kunnen we beleidsmatig inzetten waardoor betere en meer mogelijkheden ontstaan voor het aantrekken van medewerkers in de vervanging.

Belangrijker is dat we het reglement van het Vf kunnen afschudden en inruilen voor eigen beleid. We kunnen keuzes gaan maken die voorheen binnen het Vf niet mogelijk waren, bijvoorbeeld:

- niet altijd 1 op 1 vervangen van de afwezige, bijvoorbeeld in gevallen niet vervangen en opvangen van verzuim binnen het team,
- aanstellen van medewerkers boven de reguliere bezettingsomvang om als "eerste opvang" en regelruimte te kunnen dienen,
- inzet van onderwijsassistentes als vervangers,
- gebruik maken van vervangers uit de cultuursector.

Door ERD kan O2A5 kiezen voor een beleidsrijke invulling van het verzuimbeleid ERD.

De uitwerking en fasering is als volgt:

Fase	Beleid	Uitvoering
Tot juni 2022	Maandelijkse monitoring van kosten verzuim en oplossingen voor vervangingsproblematiek	Kosten van verzuim worden intern verwerkt (Afas)
t/m augustus 2022	Uitwerking van vervangingsbeleid, versterking preventiebeleid, budgettering en inrichting processen volgens best practices	Idem Best practices verzamelen
Sept. t/m nov. 2022	Besluitvorming en bijstelling beleid	Nadere uitwerking hoe de kosten van verzuim verdeeld worden, "financiële prikkels"
1 januari 2023	Implementatie nieuw beleid	Volgens nieuwe procedures en afspraken
Voor 1 jan 2024	Evaluatie beleid	

In de begrotingen van de scholen is ERD in 2022 nog beleidsarm opgenomen. De salarislust staat in de begroting inclusief een premietoeslag "alsof we nog aangesloten zouden zijn". De daadwerkelijke kosten van ziektevervang (inclusief inzet

Openbaar Onderwijs Alblasserwaard-Vijfheerenlanden

poolmedewerkers) worden voorlopig nog op gezamenlijk niveau ("op de stichting") geboekt. Daarmee neemt het bestuur van O2A5 feitelijk de rol van het vervangingsfonds voorlopig over en verandert er nog even niets voor de scholen.

In 2022 zal, op basis van de maandelijkse monitoring, beleid worden vormgegeven waarin wordt beschreven hoe we omgaan verzuim. Na implementatie hiervan wordt het mogelijk dat scholen gevolgen gaan ondervinden van hun eigen keuzes ten aanzien van verzuim en vervanging.

Jet Menger
Hans van Dommelen